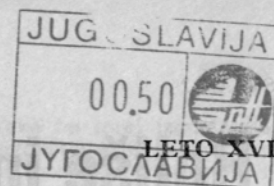

TRŽIŠKI TEKSTILEC

GLASILO ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA BOMBAŽNE PREDILNICE IN TKALNICE TRŽIČ

Številka 2

FEBRUAR 1975

Problematika konfekcije za mesec januar 1975

Z dobavo osnovnega blaga za redno proizvodnjo v mesecu januarju ni bilo problemov, razen pri tkaninah za krojenje rjuh. Občasno so se pojavile težave predvsem v šivalnici Hrib, za kar moramo iskati odklone predvsem pri nezadostnem upoštevanju kapacitet obstoječega strojnega parka.

Pri reševanju težav smo se morali poslužiti tudi takih artiklov, ki poredko zaidejo v nadaljnjo obdelavo v šivalnico Hrib.

Z namenom, da v krojilnici ne bi bilo nepotrebnih zastojev, smo se dogovarjali s komercialno, da bi dovolila predelavo artiklov, ki ležijo v

skladišču (prti, serviete, Night and day, Fantazija), vendar nalogov nismo uspeli pravočasno dobiti in zato je prišlo do premeščanja krojilj.

Zastoji oziroma spreminjanje proizvodnje v pakirnici je bilo potrebno predvsem zaradi pomanjkanja PE vrečk za solo izdelke, ker dobavitelj ni upošteval predčasne zahteve.

Pričetek pakiranja plen v nove rdeče ovitke nam je prinesel poleg spremembe tudi delno razočaranje zaradi slabe obstojnosti barve. Dobavitelj »Gorenjski tisk« je zahtevo o boljši obstojnosti in bonifikaciji vzel v vednost.

delno zamenjali iztrošene stroje, smo predčasno pristopili k nabavi novih »Rimoldi« strojev tip 329.

Firma »Rimoldi« nam je poslala prvi tozadevni stroj, za katerega pa je bila ugotovljena pomota. Reklamirane stroja še vedno niso poslali, čeravno so bile dobavitelju telefonično poslane naše pritožbe in zahteve po hitrejšem urejevanju te zadeve.

Pri vezilnih strojih je bil zastoj na VA 1 zaradi okvare na jacquardu (zastoj 7 dni).
Obratovodja konfekcije
Jaklič Marjan

Iz dela delegacije SIS

V času od 10. 2. 1975 do danes so se delegati udeležili še naslednjih sej:

12. 2. — razgovor o železniškem in luškem prometu

17. 2. — seja konference delegatov skupnosti za inv. pok. zavarovanje

14. 2. — seja območne vodne skupnosti

21. 2. — občinska ustanovna skupščina za socialno skrbstvo

Samoupravna interesna skupnost za železniški in luški promet je 5. 11. 1974 sprejela predlog predračuna dohodkov in izdatkov za financiranje tekočega poslovanja in funkcionalnih izdatkov SIS v višini 1.591.000 din. Sklep je: Sprejme se predlog predračuna dohodkov in izdatkov za financiranje tekočega poslovanja in funkcionalnih izdatkov SIS za 2. polletje 1974 in za leto 1975, s tem, da se deleži članov SIS porazdelijo in način plačila odpravi po predlogu razdelitve zneska predračuna. Kjer ima več organizacij skupnega delegata, lahko organizacija, iz katere izhaja delegat, svojo obveznost porazdeli na organizacije, ki jih zastopa ta delegat.

Organizacije združenega dela, članice Skupnosti, plačajo odmerjeni znesek v dveh enakih obrokih na žiro račun skupnosti. Dohodek se formira iz prispevka organizacij združenega dela, ki so članice Skupnosti in to po enakih deležih, odvisno od števila delegatov teh organizacij v skupščini Skupnosti.

Prispevek naše organizacije združenega dela za drugo polletje 1974 znaša 343.— din za leto 1975 pa 708.— din. Prispevek je izračunan tako, da se delež za drugo polletje 1974 (5.138 din) in delež za

(Nadaljevanje na 4. str.)

Ob 8. marcu — dnevu žena

Letošnji 8. marec, mednarodni dan žena, bomo v socialistični republiki Sloveniji obeležili z več zornih kotov.

Organizacija združenih narodov je leto 1975 proglasila za mednarodno leto žensk, da bi pripomogla k hitrejšemu prehodu od zapisane do resnične enakopravnosti žensk. V tem letu se ne bomo zavzemali toliko za sprejem novih deklaracij, ampak za iskanje poti, po katerih bo mogoče uresničiti že proglašene pravice in enakopravnost, podprli bomo poziv vladam, naj bi storile svoje za to, da bodo ženske zares mogle napredovati. Kakor gre sicer za prikazovanje enakopravnosti žensk v splošnem razvoju, gre v bistvu za položaj človeka brez razlike po spolu. Če je položaj moškega v neki družbi slab, je položaj ženske še dvakrat slabši.

Po načelu: **enakopravnost, razvoj, mir**, proglasu OZN, bomo v Sloveniji načrtovali razglabljanja in akcije pod naslovom »Ženska v združenem delu«.

8. marec kot mednarodni dan žena ima še vedno aktualno vsebino, zato se moramo ob proslavljanju zavzeti za to, da bo ta dan vsebinsko odražal svoje poslanstvo ne samo s pogledom nazaj, v zgodovino, temveč s pogledom naprej, s podvojenim prizadevanjem za hitrejšo razreševanje vseh perečih družbenih vprašanj, ki zadevajo ženino polno uveljavljanje, da bo lahko proizvajalka in družbeno politični subjekt.

8. marca mineva 65 let, odkar so na drugi mednarodni socialistični ženski konferenci leta 1910 v Københavnu na Danskem zastopnice socialistk sprejele predlog sekretarke Mednarodnega ženskega sekretariata, **Klare Zetkin**, in nekaterih njenih sodelavka o mednarodnem ženskem dnevu. Odtlej naj bi ga socialistke prirejale vsako leto in v vseh državah, z zahtevo po volilni pravici, prikazani kot del družbenega vprašanja in v znamenju skupnega boja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi proti vsakršnemu izkoriščanju.

Hkrati naj bo naše praznovanje v znamenju prehojenih 55 let, od leta 1920, ko naj bi se po navodilih komunistične internacionale ustanovljale posebne ženske komunistične organizacije. Tega so se konec leta 1920 lotile tudi slovenske komunistke, pod vodstvom Tončke Čečeve, pa jim je »Obznan« to preprečila.

8. marcu dajmo mednarodni značaj s tem, da smo solidarni tudi z osvobodilnimi gibanji po svetu.

Petero kontinentov naše oble še vedno vznemirjajo različni agresorji. Naša moralno-politična podpora naj velja: za demokracijo bojujočim se Čilenkam, osiromašenim žrtvam agresije v Angoli, Palestinkam, Sirijkam, Vietnamkam in vsem tistim, ki si še niso izbojevale boja za narodovo in svojo osvoboditev. Nasprotovanje neokolonializmu in vsakršni agresivnosti je hkrati zvestoba z idejami našega narodno-osvobodilnega in socialnega boja.

Ko smo si zastavili nalogo, da moramo rehabilitirati politično udeležbo žensk v predstavnih in političnih telesih, lahko govorimo, da uspehi niso izostali. V skupščinskih telesih izvoljenih 34 % žensk in ob jesenskih volitvah v SIS sprejetih 39 % žensk izpričuje, da pripravljenosti žensk za politično delo ne gre zanemarjati.

Ob 8. marcu

— mednarodnem dnevu žena —
čestitajo vsem zaposlenim ženam samoupravni organi, družbenopolitične organizacije, kolegijski poslovodni organ in uredništvo Tekstilca!

Proizvodnja	december 74	januar 75
A. Izvršitev plana:		
v m ²	591.303,2	724.732,7
v %	95,6	100,2
v enotah	36.721,7	40.458,8
v %	104,3	106,2

Letni plan je v primerjavi z letom 1974 za 8 % večji.

Za izvršitev pa smo potrebovali naslednje število ur:

po času 4.585 ur
po učinku 29.846 ur
in nadur 27 ur

Število zaposlenih v mesecu januarju je bilo: po seznamu 229 (skupno s šivalnico Hrib)

po normi	skupno	konfekcija	šivalnica Hrib
	187	141	46
povpr. doseganje priučevanje	8 oseb	119,6 %	123,2 %
doseganja norme najvišji %		169,4 %	145,8 %
doseganja norme najnižji %		78 %	99,8 %

Delovna sila in izostanki pa so naslednji:

	konfekcija + Hrib
% izostankov	10,8
porodniški	2,7
bolezni	6,3
letni dopust	1,4
opravičeni	0,4

Zastoj, ki bi povzročili večji izpad proizvodnje na posameznih strojih ni bilo zaslediti, bile pa so manjše okvare.

V krojilnici je prišlo do okvare in delnega popravila krojilnega noža (v okvari 4 dni).

V šivalnici je prišlo do okvare na strojih za sestavo (tip 990 B3). Da bi ublažili in

Boljše informiranje

Na zadnji seji občinske konference ZK Tržič je bilo na dnevnem redu tudi vprašanje informiranja širše javnosti in informiranja znotraj ZK. Osnova za razpravo in sprejemanje zaključkov je bilo poročilo delovne komisije za pripravo gradiva o informiranju. V njem je bila obdelana problematika lokalne radijske postaje, obveščanja delavcev v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, informiranja v delegatskem sistemu in v Zvezi komunistov.

Po obširni razpravi so bili sprejeti določeni zaključki, med katerimi je v zvezi s problematiko Radia Tržič treba omeniti, naj Občinska konferenca SZDL kot ustanoviteljica lokalne radijske postaje skupno s SO Tržič in IS SO Tržič prouči način financiranja potreb lokalnega radia, kakor tudi preselitve radijske postaje v ustrežnejše prostore. Z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami ter RTV Ljubljana pa je treba proučiti možnost za spremembo časa oddajanja, saj je sedanjí termin (razen nedeljske oddaje) neprimeren za širši krog poslušalcev.

Ocena obveščanja delavcev v večini delovnih organizacij v občini ni zadovoljiva, zato morajo OO ZK, predvsem pa komunisti, ki delajo na vodilnih delovnih mestih in ustrezne strokovne službe poskrbeti, da bo informiranje v OZD in TOZD organizirano tako, da bodo v celoti zaživelí samoupravni odnosi, določeni z ustavo ter sklepi VII. kongresa ZKS in X. kongresa ZKJ. Glasila morajo biti napisana primerno delovnemu človeku, izhajati morajo iz objektivnih razmer, iz njihove vsebine pa mora biti jasno, kako se pri konkretnem delu gradijo novi samoupravni odnosi. Osnovne organizacije sindikatov ter ostale družbeno-politične organizacije v OZD ali TOZD pa si morajo prizadevati, da bodo glasila prinašala tudi problematiko širšega družbeno-političnega življenja v občini. Na seji je bilo tudi rečeno, naj v OZD, kjer ne izdajajo mesečnih glasil in se za informiranje poslužujejo drugih oblik, v najkrajšem času pričnejo z izdajanjem rednih informacij (dnevni, tedenski); Delavska univerza pa naj v ta namen organizira seminar, na katerem bi se odgovorni seznanili z namenom, ki ga morajo opraviti obvestila, s tehniko priprave ter vsebino. Ker vse OZD in TOZD v svojih statutih še nimajo točno opredeljene načina informiranja, je bil eden izmed zaključkov konference tudi ta, da morajo do 30. 6. 1975 v vseh organizacijah združenega dela v svojih statutih opredeliti vlogo in način informiranja, ki naj zagotavlja predvsem dobro obveščanje pred sprejemanjem sklepov in najmanj enkrat letno obravnavanje informacijskega sistema s stališča vsebinskih premikov samoupravljanja. Ker je za uspešno delo delegatov v zborih SO Tržič zelo pomembno tudi pravočasno in ustrezno informiranje, je bilo sprejetih nekaj zaključkov, iz katerih je razvidno, da si bodo službe, ki pripravljajo gradi-

vo za zasedanje zborov SO in SIS, morale v bodoče bolj prizadevati, da bodo gradiva za obravnavo čim krajša in dovolj razumljiva, po možnosti naj vsebujejo tudi alternativne predloge za sklepe.

Gradivo za zbere SO in SIS naj se v bodoče pošilja vsaj 14 dni pred zasedanji in sicer TOZD in delovnim skupnostim, ki zaradi manjšega števila zaposlenih nimajo svoje delegacije in so združeni v konferenco delegacij. Pomembnejše gradivo za skupščino, posamezne zbere ali SIS naj skupščinska služba pri upravnem organu SO posreduje Radiu Tržič in internim glasilom v OZD ali TOZD za objavo.

Poleg naloge komunistov, da organizirajo in povežejo prizadevanja pri oblikovanju celovitega in usklajenega družbenega informacijskega sistema, je izrednega pomena tudi oblikovanje informiranja znotraj Zveze komunistov. Tega se vsi dobro zavedamo, vendar je bilo temu vprašanju do sedaj posvečeno premalo pozornosti in tudi doslednosti pri uresničevanju že preizkušenih oblik obveščanja.

V večini delovnih organizacijah je še popolnoma neurejeno informiranje članov ZK in ostalih delovnih ljudi o gospodarstvu in poslovanju TOZD.

Z namenom, izboljšati informiranje tudi v Zvezi komunistov, je konferenca sprejela naslednje zaključke:

— vodstva TOZD so dolžna posredovati osnovnim organizacijam ZK poročila o gospodarstvu in poslovanju TOZD,

Vprašanje energetike smo dolgo zanemarjali, potiskali vstran. Gradili smo težko industrijo, odpirali tovarne, na nove vire energije pa smo vse preveč pozabljali. Kar spomnimo se lanskih redukcij električnega toka ob sušnem obdobju. Našo tovarno lanski izklopi električne energije niso toliko prizadeli, ker imamo 4 lastne hidrocentrale, ki pa žal prav v kritičnem času proizvajajo najmanj elektrike, ker prav tedaj tudi potok Mošenik zaradi nizkega vodostaja kaj borno izgleda.

Zanimalo nas je, kakšno je pravzaprav stanje glede na preskrbo strojnega parka z električno energijo, zato smo prosili vodjo energetike Francija Šarabona, da bi nam o tem kaj več povedal.

»Pripravljamo se na proslavo 90-letnico naše tovarne. Zanima me, kakšne energetske vire za pogon strojev so uporabljali 1885. leta.«

»Še predno je tovarna začela obratovati, so takratni gospodarji spustili v tek sedanjo električno centralo IV. Toda ta je proizvajala le toli-

samoupravni organi pa pomembnejša vprašanja, ki bodo obravnavana na njihovih sejah. Pomembnejša vprašanja morajo osnovne organizacije ZK obravnavati pred zasedanji samoupravnih organov in do njih zavzeti stališča.

— Pomembnejše informacije morajo prispeti med članstvo najkasneje v treh dneh, občinski komitei skliče sekretarje organizacij glede informacije, sekretarji pa nato skličejo članstvo;

— člani komiteja, ki so zadolženi za sodelovanje s posameznimi organizacijami in člani Občinske konference v svojih OO ZK so dolžni, da članstvo informirajo o delu občinskega komiteja ZK in njenih organov ter o delu Občinske konference ZK, informiranje se vrši na rednih sestankih ZK;

— sekretarji organizacij so dolžni, da evidentirajo odmevnost na pomembnejše informacije, ki so na kakršenkoli način prišle v njihovo sredino in ukrepajo;

— OO ZK, aktivni, komisije in sklicatelji drugih oblik organiziranja komunistov so dolžni posredovati zapisnik Komiteju občinske konference;

— Občinska konferenca ZK je dolžna, da pismeno obvesti Osnovne organizacije ZK o sprejetih sklepih.

Iz zaključkov, sprejetih na sejah Občinske konference je razvidno, da je pred komuniste in člane drugih družbeno-političnih organizacij postavljeno precej nalog, katere bo treba v predvidenem roku realizirati, če hočemo, da se bo izboljšal sedanjí način informiranja.

Čeprav naloge, ki iz navedenih zaključkov izhajajo, niso lahke in bodo terjale precejšnjo mero angažiranosti, pa vendarle ne bodo smele predstavljati problemov, še posebno, če se bomo pri njihovem reševanju zavedali izredne pomembnosti pravilnega, pravočasnega in kvalitetnega informiranja v naši samoupravni družbi.

Energetski problemi

ko električne energije, da jo je bilo dovolj le za osvetlitev delovnih prostorov, pogon strojev pa je bil transmisijski.

Ker se je proizvodnja širila, je tudi električne energije začelo primanjkovati, zato so se lastniki tovarne odločili, da postavijo novo centralo na Mošeniku — sedanjo centralo II. Ta je skupaj s centralo IV. pokrila vse tovarniške potrebe po razsvetlitvi pa še nekaj jo je ostalo za tovarniška stanovanja, ki so jih gradili v tem času.«

»Kdaj so v tovarni moder nizirali pogonsko tehniko oziroma kdaj so zamenjali direktne transmisije, ki jih je poganjala voda z elektromotornimi?«

»To pogonsko izboljšavo je zopet narekovalo razširjenje proizvodnje. V letih 1920—25 so bile opravljene rekonstrukcije na centrali IV. in II., zgrajena pa je bila tudi centrala III. Takrat so v tovarni

da nas je začelo pestiti pomanjkanje lastne pogonske energije?«

»Da, prav v tem je vzrok, da smo morali začeti električno plačevati. Leta 1960 je bila zgrajena nova tkalnica, pri čemer se je instalirana poraba moči močno povečala. Treba je bilo zgraditi novo transformatorsko postajo in s tem zagotoviti možnosti preklopa na javno omrežje.

zamenjali tudi direktne vodne transmisije in jih nadomestili s transmisijami, ki so jih poganjali elektromotorji.

Ker je bilo sedaj el. energije preveč, so v tovarni montirali elektrokotel, ki je izdelal zlasti ponoči proizvedeno energijo. Ta kotel obratuje še danes, toda žal le malokrat, ker je lastne energije še za pogon strojev premalo.«

»Če je bilo lastne energije v tistih časih (med obema vojnama) preveč, zakaj so potem zgradili še podljubeljsko centralo (sedaj centralo I)?«

»Centrala v Podljubelju je bila zgrajena 1935. leta. Tedaj nam dodatna energija res ni bila potrebna, vendar so se tedanji lastniki dobro zavedali, da je tudi rezerva potrebna.

Vse do II. svetovne vojne so vse štiri elektro centrale obratovale s polno močjo, kar je bilo energije, ki so jo proizvedle preveč, so z njo napajale dobršen del Tržiča.«

»Kakšna in kolikšna je bila preskrba z el. energijo po vojni?«

»Med vojno tovarna ni utrpela velikih poškodb, minirane pa so bile električne centrale razen turbine v centrali IV. Po vojni smo morali vložiti mnogo truda, da smo te prepotrebne hidro objekte vsaj za silo obnovili, da je proizvodnja zopet stekla normalno.

Do leta 1960 praktično nismo vedeli, kaj je redukcija, ker so bile kapacitete naših central tako velike, da nam tudi ob najmanjšem vodostaju ni manjkalo el. energije. V najbolj kritičnih trenutkih smo odklopili le elektrokotel, elektromotorja pa nobenega.«

»So torej nove razširitve tovarniških kapacitet »krive«,

Sploh smo z dograditvami obratov el. energije vedno več kupovali.

V celem letu z lastno energijo obratujemo le približno tri mesece, v času nizkega vodostaja pa posamezne obrate preklapljamo na javno omrežje, saj so vsi obrati razen predilnice s posebnimi močno dimenzioniranimi kabli povezani z razdelilno postajo, ki je nameščena v novi tkalnici.«

»Zanima me, koliko el. energije moramo kupiti sedaj, ko je Mošenik videti kaj neboljlen!«

»Vsako leto v mrzlih in suhih mesecih kupujemo največ el. energije. Letos, ko ni snega, pa slabo kaže tudi za spomladne mesece. Letošnje leto je še posebno kritično, saj kupujemo kar 50 % energije.«

»Ali je v bližnji prihodnosti morda predvidena izgradnja nove centrale ali možno povečanje moči starih central?«

»Da bi se rešili teh energetskih problemov, bi morali pristopiti h gradnji nove centrale, za katero pa nimamo ne lokacije ne potrebnih finančnih sredstev. Edina rešitev iz te energetske zagate je, da se izvrši rekonstrukcija naših že zastarelih energetskih objektov, zlasti centrale II, ki je bila zgrajena že 1904. leta. Ta centrala je popravila tudi najbolj potrebna. Tudi druge tri centrale kar vpijejo po adaptaciji, saj takrat, po vojni, ko je bilo potrebno popravilo miniranih central, ni bilo potrebnega kvalitetnega materiala pa še neznansko se je mudilo, da je podjetje lahko čim prej začelo z obratovanjem.«

»Res je, da je preskrba pogonskih sredstev z električno (Nadaljevanje na 3. str.)

Zbor združenega dela

Na 3. skupni seji zbora združenega dela, krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora skupščine občine Tržič, ki je bila 9. 1. 1975, so odločali o naslednjem:

— Vsi zbori so soglasno potrdili samoupravne sporazume o ustanovitvi:

- občinske izobraževalne skupnosti
- občinske skupnosti otroškega varstva
- občinske kulturne skupnosti
- samoupravne interesne telesnokulturne skupnosti
- občinske zdravstvene skupnosti

- regionalne zdravstvene skupnosti
- regionalne samoupravne skupnosti za zaposlovanje.

— Sprejet je bil sklep, da skupščina občine Tržič pristopa k družbenemu dogovoru o načelih za izvajanje kadrovske politike.

— Sprejet je bil odlok o potrditvi zazidalnega načrta Brezje pri Tržiču (del).

— Imenovan je bil iniciativni odbor za ustanovitev občinske raziskovalne skupnosti v sestavi:

- ing. Drago Pegan, zaposlen v BPT, predsednik,
- Janez Ažman, zaposlen v tovarni obutve PEKO Tržič
- Matej Stritih, zaposlen na osnovni šoli heroja Grajerja Tržič,
- Francka Bergant, zaposlena v tovarni obutve PEKO Tržič,
- Franc Aljančič, zaposlen v BPT Tržič.

— Sprejet je bil sklep, da se pristopi k družbenemu dogovoru o pospeševanju razvoja malega gospodarstva v obdobju 1975—1980.

Na 4. seji zbora združenega dela skupščine občine Tržič, ki je bila 30. 1. 1975 so delegati odločali in sklepali o naslednjem:

— Zbor združenega dela skupščine občine Tržič pristopa k družbenemu dogovoru o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v SR Sloveniji, vendar ne v veljavnostjo od 1. 7. 1974, temveč od 1. 1. 1975.

— Sprejme se odlok o določitvi števila sodnikov splošnega sodišča združenega dela v Kranju s tem, da se 1. odstavek 1. člena dopolni tako, da bi se pravilno glasil: »Splošno sodišče združenega dela v Kranju ima 32 sodnikov, ki jih izvolijo občinske skupščine območja, za katere je sodišče ustanovljeno«.

— Za sodnike splošnega sodišča združenega dela v Kranju, ki nimajo lastnosti delavcev v združenem delu pri tem sodišču so bili med drugim za območje Tržič izvoljeni:

- Hvalica Slavko, direktor splošnega sektorja tovarne obutve PEKO Tržič,
- Jezeršek Janko, sekretar v Tovarni kos in srpov Tržič,
- Markič Marjan, šef kadrovskega sektorja PEKO Tržič,
- Pernuš Marjan, planer v BPT.

— Potrjen je bil samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti so-

cialnega skrbstva in samoupravni sporazum o ustanovitvi in delovanju raziskovalne skupnosti občine Tržič.

Naša delegacija je prejela odgovore na postavljena delegatska vprašanja na sejah skupščine občine Tržič dne 3. 12. 1974 in 9. 1. 1975.

VPRAŠANJE:

Postavljena je bila zahteva, da pristojni upravni organ ukrene vse potrebno, da bo Komunalno podjetje vsaj pred prazniki izpraznjevalo posode za smeti.

ODGOVOR:

Po odloku o obveznem odlaganju in odvažanju smeti na območju mesta Tržič je Komunalno podjetje dolžno odvažati smeti in odpadke v skladu s sanitarnimi predpisi po potrebi, a najmanj dvakrat na teden. Ta dolžnost mu je dana tudi z zadnjim soglasjem za povišanje smetarine.

V zvezi s tem je Komunalno podjetje Tržič dalo naslednjo obrazložitev:

Izpred blokov v Bistrici B-4 so bile odvožene smeti dne 25. in 28. nov. 1974. Med prazniki so stanovalci v navedenih blokih opravili verjetno večje čiščenje stanovanj in pritliklin in odložili v smetnjake veliko embalaže in kartonov ter smeti, tudi takih, ki v smetnjake ne sodijo. Odlaganje smeti je bilo izvršeno zelo malomarno, tako, da so bili smetnjaki slabo izkoriščeni, okrog smetnjakov pa veliko smeti in embalaže.

Po praznikih so bile smeti pobrane dne 2. dec. 1974. Pobiranje smeti se je vršilo v skladu z delovnim načrtom o pobiranju smeti in odlokom, ki določa dvakrat tedensko odvažanje smeti.

V izogib kritiki predlagajo:

- nabaviti dodatne smetnjake,
- večja embalaža naj se odlaga v kontejnerje,
- večjo disciplino pri odlaganju smeti v smetnjake in kontejnerje,
- smeti, ki ne sodijo v smetnjak, to so odpadki iz dvorišč in vrtov, ne odlagati v smetnjake.

VPRAŠANJE:

Kdaj bo urejena okolica stanovanjskih blokov na B-4, ureditev okolice je bila že plačana ob nakupu stanovanj, urejenega pa ni skoraj nič?

ODGOVOR:

SGP Projekt Kranj sporoča, da imajo v ceni stanovanj vključeno zunanjo ureditev v naslednjem obsegu:

- dostop do objekta z asfaltiranim cestiščem in robniki,
- ureditev zelenice od cestišča do objekta.

SGP Tržič posreduje obseg del, ki jih bo izvedel pri zunanji ureditvi B-4/II:

- asfaltiranje dostopnih poti in parkirišč,

— javna razsvetljava na zapadni strani objektov,

— humuziranje in ozelenitev vseh površin okoli objektov,

— delna zasaditev zelenic z okrasnim grmičjem.

Vsa dela so v glavnem izvedena, razen finega planiranja in ozelenitev površin med avto-cesto in objekti. Ta dela bodo zaključena v mesecu marcu 1975. leta.

VPRAŠANJE:

Koliko zazidalnih načrtov je še v izdelavi in kdaj bodo izdelani?

Kaj je vzrok, da je izdelava teh načrtov za naše področje v takem zaostanku?

ODGOVOR:

V preteklem letu so bile pri »Arhitekt biroju« naročene tri zazidave:

— Brezje — del (že sprejet z odlokom)

— Senično — ni ga bilo mogoče izdelati zaradi manjkajočih podatkov — predvsem geodetske podlage. Izdelovalec takih podlag, Geodetski zavod v Ljubljani, snema teren iz letala v spomladanskem času, ko je drevice še golo in listje ne zakriva terena pod njim. Načrt je bil naročen spomladi in ga zaradi navedenega vzroka ni bilo mogoče izvesti.

— B-7 Pavlinova jasa — Izvajalec Arhitekt Biro, še vedno ni dostavil še spomladi 1974 naročene zazidave. Izdelana pa je že idejna zasnova zazidave, o kateri je že razpravljaj izvršni svet na eni svojih sej in ga tudi potrdil. Za leto 1974 ni bilo predvidenih drugih zazidalnih načrtov.

VPRAŠANJE:

V bodoče naj bi pri razgrnjevanju zazidalnih načrtov kateregakoli območja občine Tržič bile obveščene krajevne skupnosti, da bi si jih tisti delegati, katere bi to zanimalo, lahko ogledali, ne pa, da za razgrnitev zvedo šele na seji skupščine?

ODGOVOR:

Sprejemanje urbanističnega programa, urbanističnega načrta, zazidalnega načrta in urbanističnega reda se izvaja po zakonu o urbanističnem planiranju.

Upravni organ za gradbeništvo oziroma urbanizem pri skupščini občine Tržič dosledno izvaja predpisani zakon.

Osnutek zazidalnega načrta obravnava pristojni Izvršni svet ter ga javno razgrne za 30 dni. Javna razgrnitev osnutka in rok za pripombe se objavita v Uradnem vestniku Gorenjske. Sam načrt se razgrne v prostorih občinske skupščine ter krajevne skupnosti, na katere območje se nanaša. Po preteku javne razgrnitve obravnava izvršni svet ponovno vse pripombe in predloge ter s svojim obrazloženim mnenjem predloži osnutek zazidave občinski skupščini, ki ga z odlokom sprejme.

VPRAŠANJE:

Ker je bil načrt za ureditev kanalizacije v Snakovem en-

krat že izdelan in tudi plačan, delegacijo zanima, kdo bo plačnik drugega načrta, ki je že naročen?

ODGOVOR:

Sprememba načrta za ureditev kanalizacije v Snakovem še ni naročena, pač pa je naročena sprememba arhitektonskega dela zazidave.

KS Križe je v lanskem letu dobila med drugim kot namensko dotacijo za investicije tudi 35.000 din za sofinanciranje kanalizacije v Snakovem. Širša družbenopolitična skupnost je prispevek za ureditev tega problema torej že dala, tako da dokončna ureditev kanalizacije v Snakovem zavisi prav tako od pripravljenosti prebivalcev celotne krajevne skupnosti.

VPRAŠANJE:

Kdaj se bo nadaljevalo z ureditvijo kanalizacije skozi naselje Kovor?

ODGOVOR:

Kdaj se bo nadaljevalo z urejevanjem kanalizacije skozi naselje Kovor je predvsem odvisno od same krajevne skupnosti. Smo v obdobju, ko bo morala tudi krajevna skupnost sprejeti ne samo kratkoročni program svojega dela, temveč tudi srednjeročni program. In če bodo v krajevni skupnosti enotni, da ima ureditev kanalizacije skozi naselje Kovor prioriteto, potem bo to delo dobilo svoje mesto v programu krajevne skupnosti, kateri pa bo moral biti v okvirih realnih možnosti financiranja takega programa in pa tudi vsklajen z občinskim razvojnim programom. Kanalsčina je uvedena šele v drugi polovici lanskega leta in to samo na območju, kjer je javna kanalizacija, tako da občani v krajevni skupnosti Kovor ne plačujejo kanalsčine. Sredstev kanalsčine torej ni veliko in se bodo v večini porabila za sanacijo in vzdrževanje kanalizacijskega omrežja na področju, kjer se kanalsčina plačuje in za izgradnjo glavnega kolektorja v Tržiču.

Tako bo torej izgradnja kanalizacije v KS Kovor odvisna predvsem od pripravljenosti samih prebivalcev v tej krajevni skupnosti.

VPRAŠANJE:

Kako bo z nadaljnjim asfaltiranjem ceste Retnje — Breg ob Bistrici in kajti vaščani tega območja s samopriskom ne bodo mogli kriti stroškov?

ODGOVOR:

KS Retnje je postavila plan za letošnje leto tudi asfaltiranje ceste Retnje — Breg ob Bistrici in s tem postavila predlog občinski skupščini za odobritev dodatnih sredstev v letu 1975 v znesku din 210.000,00. V kolikor bo predlog osvojen na vseh ustreznih organih, bo možno program tudi realizirati.

VPRAŠANJE:

Kako je z gradnjo avtobusne postaje v Tržiču?

ODGOVOR:

Investitor za izgradnjo avtobusne postaje je Gostinsko podjetje Zelenica, soinvestitor pa SAP Ljubljana. Izdelan je bil že sanacijski program gostinstva, ki v I. fazi predvideva gradnjo kegljišča in restavracije. Gostinsko podjetje Zelenica naj bi zagotovilo sredstva za ta dva lokala, SAP Ljubljana pa naj bi sofinanciral avtobusno postajo z dvema milijonoma din. Pogodba o sovlaganju med Zelenico in SAP-om je že podpisana, sprožen je tudi postopek za izdajo lokalnega dovoljenja za avtobusno postajo.

Gostinsko podjetje Zelenica pa je tudi že vložilo prošnjo za odobritev kredita pri skupnih rezervah občine. Poleg tega je tudi v postopku sklepanje pogodbe med Zelenico in SAP-om na eni strani in Turistprogressom Radovljica na drugi strani, kot nosilcu investicijskega inženjeringa. V kolikor ne bo večjih težav in zaprek, bi se morala gradnja avtobusne postaje začeti v letošnjem aprilu.

Energetski problemi

(Nadaljevanje z 2. str.)

energijo vaše poglavitno delo, ki vam povzroča največ skrbi. Kaj pa preskrba delovnih prostorov s paro in druge klimatske naprave, ali morda tudi to področje spada v območje vašega dela?»

»Energetika je silno širok pojem. K področju pridobivanja in trošenja energije spada tudi pridobivanje vodne pare, tako za ogrevanje prostorov kot proizvodnja tehnološke pare, ki jo uporablja zlasti belilnica, rabili pa jo bomo tudi v bodoči barvarni.

Za proizvodnjo pare smo do leta 1970 imeli probleme s starimi kotli, ko pa smo kupili nov kotel na mazut, smo rešili tudi ta problem.

Poleg pridobivanja tehnološke pare moramo skrbeti tudi za klima naprave, ki ne obratujejo samo pozimi, ko je delovne prostore treba ogrevati, ampak te naprave so prepotrebne tudi poleti, ko nam služijo tudi kot ohlajevalniki in vlažilci zraka.«

Pri nabavi novih strojev, z namenom, da bi naredili čim več in boljše, se premalo zavedamo, da bi bilo nujno misliti na obnovo energetskih objektov, ker bodo brez njih stroji, čeprav novi, ostali nemni. Poleg tega pa je lastna, doma proizvedena el. energija mnogo cenejša od tiste, ki jo dobimo s preklpom na omrežje.

I. jugoslovanski simpozij o kemiji in tehnologiji tekstila

Od 20. do 22. januarja 1975 je bil v Beogradu I. simpozij o kemiji in tehnologiji tekstilnega materiala. Predavali so univerzitetni profesorji, inženirji in tehniki, ki delajo na inštitutih in v tovarnah. Tako ni bil poudarek samo na teoriji, ampak smo slišali tudi diskusije o praktičnih problemih.

Prvo predavanje je bilo s področja petrokemije. Predaval je dr. Hans Buchner. Petrokemija, ki se ukvarja z nafto in njenimi derivati je v tekstilni industriji vse bolj pomembna zato, ker iz nje ne pridobivajo samo bencina in različnih olj za goriva, ampak vse bolj pomembne olefine (etilen, propilen). Surovine, katerih osnova je petrokemija, se v tekstilni industriji uporabljajo za pridobivanje vlaken, mas za prevlačenje in vezivno sredstvo.

V predavanju »Jugoslovansko tržišče tekstilnih vlaken« smo najprej izvedeli, da se v letu 1973 ponovno povečala potrošnja tekstilnega materiala, medtem, ko je v času od 1970 do 1972 stagnirala.

Od surovin, ki jih doma pridobivamo v majhnih množinah, je makedonski bombaž. Od celotne množine pridobljene volne pa se jo le 25 do 30 % obdela v industriji.

V tekstilu se uporablja vedno več sintetičnih vlaken, ki jih pri nas proizvajajo: OHIS Skopje — akrilna in akrilnitrilna vlakna, YULON Ljubljana — poliamidna vlakna, PROGRES — Prizren — poliamidna vlakna, poliesterški in poliamidni filament, INCEL Banja Luka — poliesterška vlakna in poliesterški filament, ITES — LOLA RIBAR Odžaci — polipropilenska vlakna in filament, VI-SKOZA Loznica — viskozna vlakna.

Ker te tovarne zadovoljujejo le 35 % potreb po sintetičnih vlaknih, imajo v načrtu izgradnjo novih tovarn za sintetična vlakna v Skopju, Prizrenu, Banja Luki in Odžacih.

Dipl. ing. Friedrich MATTEY je imel predavanje »Čiščenje odpadnih voda tekstilne industrije«. Dejal je, da postaja tudi v tej vrstvi industrije vedno bolj pogost problem odpadna voda, ki je onečiščena s kemikalijami, ki se uporabljajo v tehnološkem procesu. Ta problem se s povečanjem števila prebivalstva še stopnjuje, saj je to vzrok povečanja tekstilne proizvodnje in hkrati tudi povečanja količine odpadnih voda. Tekstilne odpadne vode so onečiščene predvsem zaradi oplemenitvenja tekstilnega materiala. Te vode vsebujejo organske biološko razkrojljive in nerazkrojljive snovi, veliko množino hranljivih snovi (spojine dušika in fosforja), substance, ki se vsedajo, so alkalne ali kisle in intenzivno obarvane (če je barvarna). Stopnja onečiščenosti odpadne vode je pomembna zato, ker lahko zavre biološko samodejno čiščenje npr. reke, jezera ali potoka, v kar se izteka. Da se to ne zgodi, moramo odpadne vode čistiti.

Postopki za čiščenje tekstilnih odpadnih voda:

biološko čiščenje — predpogoj je, da je odpadna voda nevtralizirana, da ni strupena, da sta koncentracija in temperatura v celotni množini vode izenačeni,

koagulacija — je postopek, kjer z dodatkom kemikalij, npr. železovih ali aluminijevih soli, pride do nastanka delcev, ki se vsedajo zato, ker te soli absorbirajo ali okludirajo suspendirane ali koloidne delce v odpadni vodi. S koagulacijo se zmanjša obarvanost vode,

vsedanje — topnim snovem v vodi se doda ustrezne kemikalije, ki spremene topne substance v netopno obliko, **metoda z aktivnim ogljem** — bistveno je, da ima aktivno oglje sposobnost adsorbiranja organskih substanc in strupenih snovi (zmanjša se KPK, vendar ne pade pod 300 mg O₂/l).

Ta metoda se uporablja kot dodatna stopnja po biološkem čiščenju ali vsedanju oz. koagulaciji, da bi se odstranila preostala barva ali vonj. Ker so stroški prečiščevanja aktivnega oglja visoki, se ta metoda uporablja le v končni fazi.

Metode kot so reverzna osmoza in izmenjav ionov imajo omejeno uporabo, npr. reverzna osmoza se uporablja za čiščenje voda, ki vsebujejo majhne količine nečistoč ali za pridobivanje pitne vode iz morske vode; ionske izmenjave pa se poslužimo takrat, kadar vsebuje odpadna voda plemenite kovine.

Dipl. ing. Krešimir Spanič, ki dela v tovarni INCEL Banja Luka, je predaval o modificiranih poliestrskih (PES) vlaknih. Poudaril je, da je glavni namen modificiranja PES vlaken v tem, da bi vlakno dobilo specifične karakteristike, kot so: večjo ognjeodpornost, večjo stopnjo beline, zmanjšanje sposobnosti statičnega naelektrenja in zamazanja vlaken. Modificiranje PES vlaken je lahko kemijsko ali fizikalno. Pri kemijskem modificiranju se spremeni kemijski sestav, pri fizikalnem modificiranju se spremeni prvotna struktura vlaken npr. orientiranost molekul, amorfno in kristalinično področje vlaken ter stopnja kristaliničnosti.

Večjo stopnjo beline PES vlaken dosežemo tako, da jih belimo z optičnimi belilnimi sredstvi in sicer gotova vlakna oz. tekstilni proizvod ali s termosoliranjem. Kot optična belilna sredstva se uporabljajo spojine na bazi benzoksazoliletilena, derivate benzo-ksazolstilbena, stilbenaftotriazola itd.

Ognjeodpornost oz. zmanjšanje vžiga PES vlaken dose-

žemo z naknadno obdelavo vlaken ali gotovih proizvodov tako, da uporabimo organske substance, ki vsebujejo halogenide ali sulfonske kisline. Od anorganskih substanc pride v poštev antimonov trioksid ter spojine na osnovi fosforja, dušika in silicija.

Ugotovljeno je, da s tem, ko oplemenitimo PES vlakna z ognjeodporno apreturo, se stroški povečajo povprečno za 30 do 40 %. Zakonske predpise o ognjeodpornosti vlaken že imajo v ZDA, Veliki Britaniji in Švici.

PES vlakna se zaradi velike hidrofobnosti zelo lahko statično naelektrijo in zamazejo.

Statično elektriko se lahko zmanjša:

1. da se zmanjša specifični odpor PES s tem, da se doda določena sredstva (fini kovinski delci, ogljik itd.) v raztopino polimerov;

2. da se poveča prevodnost vlaken (dodatek kvarternih amonijevih baz, alkaliparafin-sulfonata, kovinskih soli, organskih derivatov fosforjeve kisline in sulfobetaina).

Sposobnost zamazanja PES vlaken oziroma proizvodov zmanjšamo tako, da jih obdelamo s fluorovimi spojinami.

O ognjeodporni apreturi za bombažne artikle je predaval tov. Meštrič. Dejal je, da se uporabljajo amonijev sulfat, ki ščiti tako, da se sprošča amonijak pri višji temperaturi. Ostale soli, kot so bakov sulfat in tri-natrijev fosfat imajo manjši učinek protipožarne zaščite.

To je kratek izvleček iz nekaterih pomembnejših predavanj, ki so bili na I. simpoziju kemije in tehnologije tekstila.

Dipl. ing. Jereb Bernarda

Iz dela delegacije SIS

(Nadaljevanje s 1. str.)

leto 1975 (10.613 din) pomnoži s številom delegatov.

Konference delegacij skupnosti invalidsko pokojninskega zavarovanja se je udeležil tov. Franc Bačnik; na seji so obravnavali:

predlog programa dejavnosti, financiranje, uskladitev pokojnin, imenovanje delegatov v odbor samoupravne delavske kontrole skupnosti pokoj invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji.

Na seji območne vodne skupnosti je bil tov. Metod Ahačič, član naše delegacije, izvoljen za delegata v Zvezo vodnih skupnosti Slovenije.

Seje ustanovne skupščine za socialno skrbstvo se bo udeležila tov. Brigita Srečnik. Osrednja točka je izvolitev organov skupščine, v Izvršni odbor je predlagana tov. Brigita Srečnik.

Jaklič Lori

Eno vprašanje—šest odgovorov

V naši delovni organizaciji smo 5. decembra lani volili 30-člansko splošno delegacijo samoupravnih interesnih skupnosti. Od trideset izvoljenih je 14 žensk. Odločili smo se, da nekatere od njih vprašamo, kako uspejo vskladiti življenje matere — delavke z obveznostmi, ki jih imajo v družbeno političnem življenju.

Najprej sem se oglasil pri naši medicinski sestri Jelki Zagorc.

Na zastavljeno vprašanje mi je povedala tole:

»S časom sem zelo na tesnem, saj poleg tega, da sem mati treh majhnih otrok delam tudi v iniciativnem odboru za ustanovitev skupnosti socialnega varstva, v občinski zdravstveni skupnosti pa sem delegat. Včasih se zgodi, da je seja prvega ali drugega odbora prav v času, ko prideta otroka iz vrta, takrat se mora drugo delo podrediti materinski dolžnosti. Poleg sodelovanja v omenjenih odborih aktivno sodelujem še pri RK. Poverjena mi je naloga, da se ukvarjam z zdravstveno vzgojo — predavanja in tečaj iz področja prve pomoči. Že vrsto let sem tudi porotnica občinskega sodišča v Kranju.

Za vse to delo mi časa zmanjkuje. Nasploh mislim, da smo si mednarodni praznik žena resnično zaslužile, toda predvsem me matere s svojim razdajajočim materinstvom, ne pa zato, ker smo ob spočetju pač slučajno dobile drugačne fizikalne lastnosti kot moški. Sploh pa večkrat premišljuje, zakaj je toliko lepega napisanega prav o materi. Mar nima tudi oče istih čustvenih dolžnosti do svojih otrok? Ali je »močnejši« spol toliko nad materinskim nivojem ali pod njim, da ne more do svojega otroka čutiti in delati isto kot žena — mati?»

V III. delovni enoti je zaposlena Angelca Pernuš, sestavljalka poročil. Poleg tega, da je bila decembra izvoljena v delegacijo samoupravne interesne skupnosti je tudi kot predsednik kadrovske komisije v III. DE.

(Nadaljevanje na 5. str.)

Eno vprašanje — šest odgovorov

(Nadaljevanje s 4. str.)

Tole mi je povedala:

»Že veskozi se zanimam za družbeno-politična dogajanja, saj mi ne more biti vseeno, kako se bo na primer uredilo šolsko ali predšolsko varstvo, kaj in kje se bo v Tržiču gradilo ali adaptiralo. Seveda vse to prizadene tudi naše — delavčeve žepe, ki v mojem primeru, z možem imava tri otroke, niso ravno preveč obteženi.

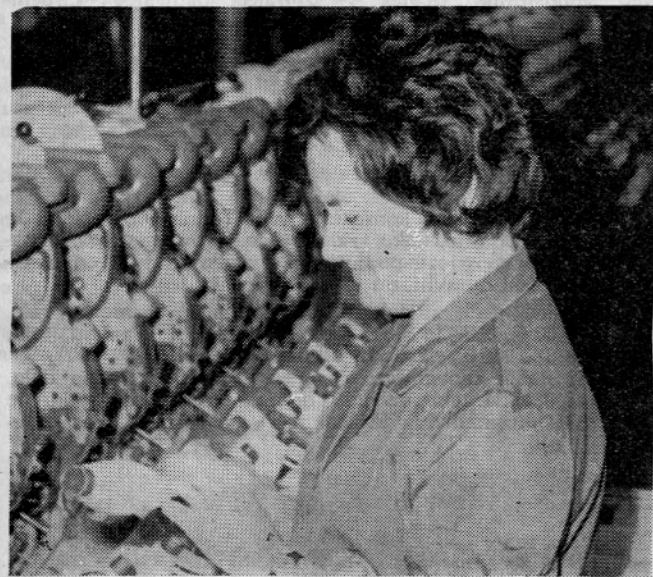
Z vzgojo otrok vsaj do sedaj nimava težav, v finančnih težavah tudi ravno nisva, ob teh vsakodnevnih podražitvah pa nam ne ostaja mnogo.

Vsako leto težko pričakujem naš praznik, saj je tako lepo iz otroških oči prebrati hvaležnost za vse prečute noči, za vso ljubezen, ki v materi ne more nikoli umreti.

Tudi me, kar nas je tukaj v pisarni, ne ostanemo brez proslavljanja pa tudi z možem si na ta dan privoščiva boljšo večerjo.

Z ozirom na to, da se za vsako mater delovni dan ne konča po osmih urah, mislim, da smo ženske kar v precejšnji meri zastopane v javnem življenju. Vse več je žensk, ki se politično udeležujejo, pa tudi s kandidatnih list in seznamov izvoljenih je razvidno, da je »šibkejši« spol kar zadovoljivo zastopan.«

Breda Nemc je zaposlena v navijalnici že 17 let. Poleg tega, da je marljiva delavka, je vedno našla čas za delo v organih samoupravljanja. Je član delavskega sveta obrata tkalnica, dela pa tudi v komisiji za osebne dohodke.

»Svoje delovne tovariše zastopam v samoupravni interesni skupini za zaposlovanje. Ker je bila SIS šele pred kratkim izvoljena, nismo še temeljiteje začeli z delom, saj smo se sestali šele dvakrat.

Če hoče biti človek informiran, te informacije uspešno posredovati svojim sodelavcem in s tem upravičiti zaupanje volilcev, se je treba odreči tudi marsikateri urici svojega privatnega življenja.

Res je včasih težko pustiti otroka doma, pa je vendarle obveznost do družbe tudi toliko pomembna, da se ji ne morem odreči. Priporile smo si mnogo pravic, sodelujemo v samoupravljanju, naša mnenja se v naši družbi upoštevajo toliko kot mišljenja moških, toda kje je napisano, da mora mati — delavka streči družini in delati več kot 16 ur, »močnejšo« boljšo polovico pa utruji že običajen delovni dan.

Ker sem povprašal **Eleonoro Jaklič**, ki je zaposlena na delovnem mestu analitik dela in časa, v katerih družbenopolitičnih organizacijah sodeluje, se kar nisem mogel načuditi, koliko dela mora opraviti ženska, ki je poleg vsega še mati dveh deklic, ki obiskujeta 3. in 5. razred.

»Zdi se mi, da je bilo že davno, pa vendarle šele kot da bi bilo šele včeraj. Mnogo sem delala v mladinski organizaciji. Da, tista leta so mi ostala v najlepšem spominu, saj ko se človek omoži, nastopijo nove dolžnosti in skrbi, konec je brezskrbnosti in sanj.

Od 1963. leta sem član ZK in kot članica se zavedam, da moram aktivno sodelovati v družbeno-političnem življenju ne samo v naši delovni organizaciji ampak tudi na širšem območju kjer preživljam večji del dneva. Sorazmerno mnogo imam dela z blagajniškimi posli pri športnem društvu »Partizan«, kjer delam kot tajnik. Isto delo opravljam tudi pri društvu prijateljev mladine.

V našem podjetju sem članica delavskega sveta VI. DE, članica skupne delegacije SIS-a ter član izvršnega odbora občinske samoupravne interesne skupnosti za izobraževanje.

Ko sta bili hčerki še mlajši, se nisem mogla toliko udeleževati v družbenopolitičnem življenju. Sedaj, ko hodita v šolo, kjer imata urejeno tudi prehrano — malico in kosilo,

pa se zopet več posvečam delu izven družine, obenem pa nama z možem prav ta uredenost glede prehrane omogoča, da smo v popoldnevih več skupaj.«

Naslednja sogovornica je bila **Vlasta Eržen**. Tudi ona je ena od štirinajsterice delegatk, ki našo OZD zastopa pri Občinski skupščini in dela v komisiji za otroško varstvo.

»Prvo ustanovno sejo naše komisije imamo že za seboj. Komisija za otroško varstvo sestavlja okrog 30 članov, ki so delegati vseh tržiških podjetij skupaj s predstavniki krajevnih skupnosti tržiške občine.

Že na prvi seji smo se seznanili s problemi s katerimi se bo srečevala naša komisija. Našo občino tarejo predvsem kadrovske problemi v vzgojno varstvenih ustanovah in pomanjkanje prostora, saj je npr. samo vrtec v Bistrici, ki je komaj odprt, že sedaj premajhen. Torej bo nujno treba pospešiti gradnjo novih vzgojno varstvenih ustanov ali pa poskrbeti za njihovo dograjevanje.

Sedaj, ko sem zamenjala delovno mesto, se mi je spremenil tudi delovni čas, delam namreč samo v dopoldanski izmeni. Tako mi je mnogo lažje vskladiti delo matere z delom zaposlene žene. Mimogrede, ko grem v službo pospremem v vrtec tudi hči Gabi, tako da moje delo v tovarni teče brez skrbi.

Za naš praznik me mala razveseli z vizitko pa še s kakim drugim darilom, ki ga otroci v vrtcu izdelajo s pomočjo tovarišice vzgojiteljice, mož mi pa pokloni cvetje.«

(Nadaljevanje na 6. str.)

Iz dejavnosti našega gasilskega društva

V januarju in februarju običajno gasilska društva polagajo obračun svojega dela za preteklo obdobje in delajo načrte za delo v bodoče. Kot vsako leto, so se člani našega društva tudi letos udeležili občinskih zborov indu-

strijskih društev v občini, saj si na ta način izmenjavamo svoje izkušnje ter se dogovarjamo za skupne akcije in medsebojno pomoč. Udeležili smo se občinskih zborov v Podljudelju, kot predstavnik podjetja se ga je udeležil tudi sekretar naše osnovne organizacije ZK tov. Viktor Svab; odzvali smo se vabilu Združene lesne industrije, Kartonažne tovarne — obrat Lepenke v Tržiču ter Elana iz Begunj, s katerimi imamo že več let stalne stike. Tako na našem občnem zboru (o njem smo poročali v prejšnji številki), kakor tudi na občnem zboru v Podljudelju, je bila izražena želja, da bi s tem društvom večkrat organizirali skupne vaje in zadali smo si nalogo, da to željo v tem letu v kar se da veliki meri realiziramo. Udeležena na občnem zboru v Elanu sta se dogovorila s tamkajšnjim društvom za nekaj skupnih akcij, kakor tudi za obisk pri njih, ko bi se še bolje seznanili z njihovim delom.

Sklep občnega zbora naše gasilskega društva nas obvezuje, da še v tem mesecu pričnemo s tečajem za izprašane gasilce. Predvidevamo, da se bo tega tečaja udeleževalo okrog 20 naših članov, udeležbo na tečaju pa bomo omogočili tudi drugim članom, če bodo to želeli.

Z Zavodom za tehnično reševalno službo Kranj se dogovarjamo za skupen tečaj, kjer bi se temeljito seznanili z uporabo dihalnih aparatov, oziroma obnovili svoje znanje, ker se zavedamo, da moramo biti čedalje bolj pripravljeni tudi za gašenje v samih proizvodnih prostorih, kjer si dela in reševanje brez dihalnih aparatov ni mogoče zamišljati.

Iz plana potreb za dopolnitev tehničnih sredstev našega društva naj navedemo le najpomembnejše. Potrebno bi bilo nabaviti rezervne jeklenke s plinom CO₂ pri novih mikalnikih v predilnici, dve zaščitni oblačili Tempex, s katerimi je omogočeno gašenje v neposredni bližini ognja ter dva dihalna aparata. Ob nabavi nove opreme načrtujemo, kot je že omenjeno, tudi izobraževalne oblike, kjer bi se usposobili za uporabo le-teh.

V naše društvo smo v zadnjem času vključili pet novih članov ter s tem uresničujemo našo stalno nalogo izpopolnjevanja naših vrst.

Dne 1.2.1975 smo izvedli v skladu s programom dejavnosti za zimski čas društveno tekmovanje v kegljanju z namenom, da tudi v zimskem času z organiziranimi akcijami skrbimo za kontinuirano dejavnost, ki se v spomladanskem času preseli na strokovno področje gasilstva. Z istim namenom bomo, če nam bodo snežne razmere to dopuščale, v kratkem organizirali sankško tekmovanje. Mnenja smo, da s takimi akcijami poleg omenjenega skrbimo tudi za večjo fizično pripravljenost članov, ki je vsekakor potrebna.

Ivo Gorjanc

Naši upokoјenci

Ob 8. marcu, Dnevu žena, sem v tej rubriki namenil predstaviti bralcem eno izmed žena — mater. Sel sem v Presko št. 8, kjer v prijetno urejenem domu prebiva Angela Oman, naša nekdanja sodelavka. Ko sem prišel k njej na dom, se je ravno prepirala z vnučkom, ki je na vsak način hotel ven, na novo zapadli sneg. Današnje sogovornico sem prosil, na mi za začetek pove nekaj o svoji mladosti.

»Moja mladost je bila zelo težka. Rojena sem bila 1914. leta v Preddvoru. V družini smo bili štirje otroci. Zaposlen je bil samo oče, mati pa je bila vseskozi bolna. Živelimo smo v pomanjkanju in celo kruh smo imeli zaklenjen. Ko sem bila stara 13 let, mi je mati umrla, jaz pa sem morala »s trehuhom za kruhom«. Najprej sem delala na žagi v Preddvoru. Delo je bilo za mlado dekle zelo naporno. Velikokrat smo morali delati zunaj na prostem in to v vsakem vremenu. Sedem let dela na žagi je v meni zapustilo težke posledice, ki jih čutim še danes.

Potem sem odšla v Kranj, ker sem upala, da se bom v novi službi imela bolje. Pa je bilo ravno obratno. Pri privatniku frizerju sem se zaposlila kot gospodinjska pomočnica. Imela sem veliko dela, zlasti pa je bilo hudo, ko sem morala na Savi prati perilo, pa najsi je bilo poletje ali zima.

Po letu in pol garanja sem odšla delat v kranjsko tovarno pletenin in trikotaže Adamič. Tu sem bila z delom zadovoljna in tudi delovni pogoji so bili dobri. Čez dve leti sem se poročila in na zahtevo moža pustila službo.

Kdaj pa ste prišli v Tržič in BPT?

»To je bilo leta 1946. Z družino sem se presečila v Tržič. Sprva smo stanovali v Preski, potem pa na Koroški cesti. Stanovanjske razmere smo imeli izredno slabe.

V BPT sem se zaposlila junija istega leta. Delala sem v predilnici, v glavnem na raz-

težkah, nekaj časa pa tudi na mikalnikih, ves čas v treh izmenah. Ko mi je 1957. leta umrl drugi mož, sem ostala sama s štirimi otroki (trije so umrli). Ker mi je primanjkovalo denarja, sem na lastno željo v tovarni delala samo ponoči, podnevi pa sem po hišah hodila prat perilo. To je bilo sicer zelo mučno, toda misel na nepreskrbljene otroke me je spodbujala in mi dajala moč, da sem vse to zmogla. Vseskozi sem bila boleha. Stojem sem prebolela tudi več grip, tako da sem si zdravje še bolj uničila. Z delom v BPT sem bila zelo zadovoljna. Delala sem rada, z mojstrom Godejšo in ostalimi sodelavci smo se dobro razumeli. Tovarna mi je bila kot drugi dom, kjer sem se vsaj malo razveselila. Včasih mi je bilo zelo hudo, ko si še malice nisem mogla privoščiti. Moja edina skrb so bili otroci.

V času službovanja v BPT sem bila tudi članica centralnega delavskega sveta. Leta 1962, po 16 letih dela v BPT sem bila iz zdravstvenih razlogov upokoјena.

Kaj pa počenjate sedaj, ko ste v pokoјu?

»Sedaj v glavnem gospodinjim in varujem vnuka, ki je že pričel hoditi v malo šolo. Dela mi nikoli ne zmanjka. Vedno je treba kaj zašiti, kaj malega napletem in podobno. Kadar sem prosta pa rada berem časopise. Najraje prebiram Nedeljskega in Glas, pa tudi Tekstilca komaj čakam, ki mi ga sin prinese iz tovarne. Vsa dogajanja v podjetju me še zelo zanima-

jo. Želim si, da bi jo lahko šla spet enkrat pogledat, ko je že toliko reči novih. Tudi delat bi šla takoj, če bi le mogla.

In kakšne so vaše želje?

»Če je človek bolan, ima samo eno: da bi bil zdrav!

Upam, da mi bo bolezen prizanesla, da bom lahko mirno preživljala jesen svojega življenja.

Ob koncu razgovora sem Angelo Oman prosil še za fotografiranje. Želel sem jo fotografirati skupaj z vnuč-

kom, pa sva presenečena ugotovila, da je izkoristil babičino nepozornost med razgovorom in jo je veselo popihal na sneg.

Angeli Oman želim mnogo zdravja in sreče ter ji čestitamo ob Dnevu žena.

Kako govorimo

V enem naših časopisov sem pred časom zasledil članek, ki ga zaradi zanimivosti posredujem našim bralcem:

Slovenski jezik vedno bolj ogrožajo tujke, ki se vtihotapljujejo na škodo naših domačih izrazov. Zato posredujem enega izmed številnih primerov uporabe tujk, ki se jih posamezniki zelo radi poslužujejo.

Prisostoval sem na nekem sestanku. V dvorano je vstopil mož srednjih let in z zelo resnim obrazom. Stevilni prisotni so povsem onemeli, ko je prišlec spregovoril navzočim:

Tovarišice in tovariši!

Revolucionarna strategija našega progressa mi je dala inspiracijo za informativno analizo o problematiki sinteze in njenih funkcij. V tej epohi eksistira še vedno etatiistična koncepcija določenih faktorjev, ki hočejo infiltrirati deplasirani karierizem med maso in realizirati deformacijo homogene avantgarde. Intenzivna akcije dominira v njihovem programu, ki vsebuje koncept pasivne rezistence. Ta eksperiment bazira na eksploataciji indolentne publike, ki bi dobila infekcijo reakcionarnih iluzij.

Spričo tega sem indisponiran in indigniran med subverzivnostjo uzurpatorskih in-sektov.

Konstantno plediram formiranje take ekspanzije, ki bo fungirala samoiniciativno kot instrument legitimnosti, proti eklantnim reakcionarjem.

Za vse je ta obligatorna informacija dovolj precizna in je hkrati fundament za eliminacijo adekvatnih hegemonistov in za njihovo evakuacijo iz njihovih interesnih sfer.

Integralni del naše družbe je humanizem, ki je garancija za pozitivno rekonstrukcijo infra strukturnih aktov in aranžmajev. Zato ima ta originalna ideja prioriteto in perspektivo v procesu konsolidacije reforme.

S tem je govornik končal in onemelost prisotnih je trajala razumljivo dalje zaradi ...

Ker pa takih in podobnih govornikov ne manjka tudi pri nas, smo se odločili, da z današnjo številko pričnemo razlago tujk, ki so često v uporabi.

Abstrakten splošen, odmišljen, posplošen, čisto teoretičen, meglen, nejasen, nenazoren, neimenovan.

Adaptacija ureditev, preureditev, prenovitev, popravljanje prostorov.

Adekvaten (popolnoma) skladen, ujema-joč se s čim, primeren, ustrezen, izražajoč bistvo česa.

Afekt zelo močno, kratkotrajno čustvo, čustvena razvnetost.

Afirmacija trditev, potrditev česa, podkrepitev, uveljavitev, uveljavljanje česa.

Agitacija nemirnost, premetavanje bolnika, podžiganje, navduševanje za kaj, širjenje idej s kakim neposrednim namenom, ali prepričevanje, pridobivanje ljudi za neposreden namen.

Agregat skupek istovrstnih delov, delcev, stvari ipd.; mnogočlenski izraz (mat.), sestava dveh ali več samostojnih strojev v eno celoto.

Agresija

napad (zlasti na drugo državo), napadalnost.

Akreditiv

pismo, s katerim kaka ustanova (banka) ali oseba naroča drugi ustanovi ali osebi, naj izplača neko vsoto v korist določene osebe; poverilnica, to je pismo, ki ga izroči poslanik kake države ob nastopu službe.

Akumulacija

zbiranje, nabiranje, kopičenje česa.

Akuten

nujen, silen; nagel; nenaden; hud, nevaren.

Akviziter

zbiralec, nabiralec (naročnikov, odjemalcev, oglasov).

Eno vprašanje ...

(Nadaljevanje s 5. str.)

Mara Selka dela v konfekciji, v BPT pa je zaposlena že 20 let. Na vprašanje, kako vzklaja delo v tovarni z družbenopolitično dejavnostjo v podjetju in izven njega, zraven pa še z materinskimi opravili, mi je tole povedala:

»Materinskih del že dolgo ni več, s tem pa ne morem reči, da tudi skrbi. Sin je šofer pri ljubljanskem Viatorju, tako da me vedno skrbi, da ne bi bilo kake nesreče.

Sedaj imam mnogo več časa za družbenopolitično delo. Vseskozi sem aktivno delala v organih samoupravljanja. Že med NOB nisem držala križem rok — bila sem borka Pre-

šernove brigade. Ker smo bili izdani, so nas Nemci ujeli in samo tržiškemu županu, čeprav je bil Nemeč, se imam zahvaliti, da sem ostala živa.

V ZK sem bila sprejeta 1947. leta. Od tedaj aktivno delam tudi v organizaciji ZB.

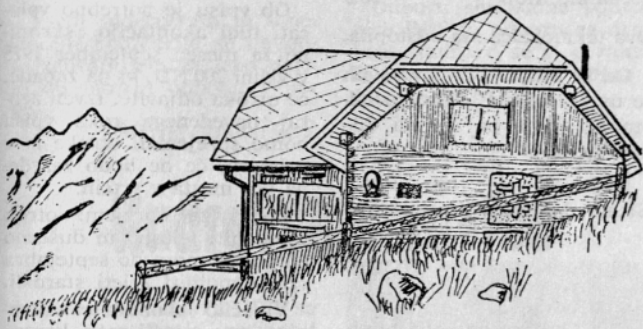
Decembra sem bila izvoljena v SIS. Do sedaj smo se šele dvakrat sestali. Na obeh sejah smo razpravljali o novoustanovljenih skupinah SIS-a. Predlagana sem bila v skupino kulturne skupnosti.

Sin je bil do sedaj zelo pozoren do mene, ne samo na dan žena, vselej. Vedno me je znal presenetiti, toda nikoli tako kot letos, saj bom postala stara mama. Nikoli me ni bilo strah kakršnegakoli dela. Če imam količjak prostega časa, se rada ukvarjam s šivanjem ter gledam TV program. Konjček, ki mi je najbolj prirastel k srcu pa je vsekakor obiskovanje tujih dežel. Pred leti sem bila v Kanadi pa tudi Nemčijo sem si že doobra ogledala. Mislim, da se mi bo izpolnila želja videti Sovjetsko zvezo.

Koča na Dobrči

Lansko jesen nam je do tal pogorela planinska koča na Dobrči. Res je bila že stara in betezna, pa jo v vsej njeni skromnosti pogrešamo.

Dobrča je ena najlepših razglednih točk, od koder ti pogled objame celo Gorenjsko, od Ljubljane do Triglava. Tod mimo poteka slovenska transverzala in zato je naša dolžnost do vseh slovenskih planincev, da postavimo na istem kraju novo planinsko postojanko, lepšo, trdnjšo in privlačnejšo.

Stara koča je bila za slučaj požara po vseh predpisih zavarovana, seveda ne za vsoto, s katero bi bilo danes možno zgraditi novo. Na občnem zboru Planinskega društva Trzič, v lanskem decembru, je bilo sklenjeno, da društvo zaprosi Občinsko skupščino Trzič za dovoljenje, da bi smelo nabirati finančne prispevke od občanov, kar je bilo ugodno rešeno. Na občnem zboru je bil izvoljen poseben šestčlanski odbor za izgradnjo nove koče na Dobrči, katerega predsednik je ravnatelj šole heroja Bračiča tov. Stritih Stanko. Ne majhna naloga odbora bo iskanje in zbiranje finančnih sredstev, preskrba načrtov, gradbenega in drugih dovoljenj ter organiziranje gradnje do zgraditve.

V našem kolektivu je veliko število ljubiteljev gora in koristnikov planinske rekreacije; na vse, nanje pa se še posebej obračamo s prošnjo, da sodelujejo po svojih možnostih in svobodni volji s prostovoljnimi prispevki. Že v naprej se vsem darovalcem iskreno zahvaljujemo, v želji, da s pomočjo prispevkov slehernega ljubitelja planin čimprej pristopimo h gradnji in skorajšnji dograditvi.

Med našimi sodelavci v podjetju sta dva odbornika Planinskega društva Trzič, ki sta se prostovoljno javila za zbiranje prispevkov, in sicer:

Marjan Japelj, načelnik gospodarskega odsega PD Trzič;
Miha Peharc, član upravnega odbora PD Trzič.

S planinskimi pozdravi!

Odbor za izgradnjo koče na Dobrči

Knjiga in bralci

Na Slovenskem je dokaj razširjeno mnenje, da kar dosti beremo, da je odnos do knjige dober, da imamo Slovenci že po izročilu spoštovanje in veselje do knjige. Za naše izsledke sicer ni mogoče reči, da so dokončni, neizpodbitni in vseobsegajoči, vendar pa so upoštevanja vredni kot opozorilo, da je na tem področju kar dosti vrzeli, še precej nezorane ledine in da imamo opraviti z ne preveč visoko stopnjo prebujenosti potrebe po branju. Za zdaj so nas zanimali samo nad osemnajst let stari Slovenci, čeprav je razumljivo, da bi se odstotek tistih, ki ne berejo glede na celotno prebivalstvo nekoliko zmanjšal, kakor hitro bi zajeli tudi mladino od petnajstega ali celo desetega leta starosti. Ta starostna stopnja zahteva posebno raziskovanje in ločeno obravnavanje, zato smo se tudi odločili le za odrasle prebivalce.

Potrebe po branju in bralne navade so pri mladih znatno močnejše razvite, kot pa jih je mogoče opaziti pozneje pri odraslih. Robert Escarpit pravi, da je nebranje iz-

recno fenomen odraslih. Pri mnogih odraslih potrebe zamirajo, kakor hitro naletijo na okoliščine, ki temu niso naklonjene oziroma, ki ovirajo ali celo onemogočajo nadaljnje razvijanje. To se tem lažje zgodi pri tistih, pri katerih ni bila dovolj zakoreninjena in ni postala sestavina osebnosti. Pri delu prebivalstva pa te potrebe sploh niso bile prebujene niti v najmanjši meri in so ostale take tudi še naprej. Pomeni, da je nad vse pomembno nepretrgano spodbujanje potrebe po branju, saj je sicer potrebno dosti več naporov, da se potreba po branju znova aktivira, kaj šele, da pri odraslem nastane, če je bila v mladosti povsem zanemarjena.

Od anketiranih je 20 odstotkov izjavilo, da je šola odločilno vplivala, da se je v njih porodila želja po branju, 16,8 odstotka starši in domače okolje, 5,6 odstotka prijatelji in znanci, 5,3 odstotka (drugo) okolje, v katerem so dalj časa živeli, 2 odstotka kako drugače in 2,8 odstotka ni vedelo odgovora (preostali pa ne berejo). Iz podatkov je razvidno na kolikšen del bral-

cev sta odločilno vplivali šola in družina, čeprav ne gre prezreti tudi drugih dveh odgovorov, saj to dvoje lahko močnejše vpliva tudi pozneje, to se pravi na morebitno ponovno prebujanje potrebe po branju že pri odraslem človeku. Pomembnosti spodbujanja mladega človeka (od predšolske dobe dalje) k branju verjetno ni treba posebej dokazovati; mladino je treba na branje knjig navajati tako, da bodo »videli v knjigi neločljiv del svojega življenja«. Sola, bralna kultura v družini in okolje so socializacijski dejavniki, ki v bistvu izoblikujejo začetni človekov odnos do branja. Na to podlago pozneje bolj ali manj odločilno vplivajo si-

stemi vrednot in nadaljnji izobraževalni proces, ki pripomorejo k utrjevanju odnosa do knjige in branja. Gre za dokaj zapleten proces porajanja in razvijanja potreb po branju, zato so tudi poznejši posegi pri odraslem veliko težavnejši in manj učinkoviti.

In kaj nam je pokazala raziskava? Le dobra polovica — 52,4 odstotka — anketiranih je v letu dni prebrala eno ali več knjig, medtem ko preostali — 47,6 odstotka — kot vse kaže, knjiga ni potrebna (to so skupni podatki: bere — ne bere).

Na vprašanje, koliko knjig ste prebrali v zadnjem letu in kakšne, smo dobili tele odgovore:

Število knjig	Leposlovne knjige	Poljubnoznanstvene knjige	Strokovne oz. znanstvene knjige
Nobene	51,7	79,9	82,5
Eno	4,9	4,6	2,7
Dve	7,5	4,3	3,0
Tri	6,9	2,7	1,9
Več kot tri	29,0	8,5	9,9

Iz tabele je razvidno, da ni tako majhen odstotek anketiranih, ki so prebrali samo eno ali dve knjigi, pri tem pa je razumljivo, da teh razmerij pri poljubnoznanstveni in strokovni oziroma znanstveni knjigi ne moremo obravnavati na enak način kot pri leposlovju.

Upoštevatni moramo tudi, da pretežni del tistih, ki bere drugi dve skupini knjig, bere tudi leposlovje, medtem ko je narobe izjemno. Vprašanje je, če tiste, ki preberejo eno knjigo na leto, resno že lahko uvrstimo med bralce.

Med redne bralce bi vsakakor lahko šteli šele tiste z več kot tremi prebranimi knjigami, teh pa npr. pri leposlovju ni niti tretjina, da o drugih dveh skupinah sploh ne govorimo.

Različnost okusov in nagljen v zvezi s knjigo smo skušali spraviti na skupni

imenovalec in tako predstaviti pisanost vsebin in zvrsti, po katerih segajo posamezni bralci. Iz razvrstitve je razvidno, da je najbolj priljubljen zgodovinski roman, ki v večini razgrinja obilico dogajanja; na drugem mestu pa so prozna dela starejše slovenske književnosti, ki zlasti manj izobraženega bralca privlačijo zaradi svoje jasnosti pisanja in fabulativnosti, zahtevnejšega bralca pa verjetno zaradi svoje narodnostnodomačijske obarvanosti.

Tretje mesto so bralci prisodili proznim delom svetovnih klasikov. Relativno visoko so se uvrstili romani in kriminalke, kar da posebej slutiti, da naganjenje k lažji zabavni literaturi ni tako nepomembno. Da je poljudnoznanstvena knjiga še v zgornji polovici lestvice, je razveseljivo, medtem ko bo treba zanimanje za družboslovna dela v večji meri spodbujati

in tovrstne knjige z občutkom za popularizacijo na primeren način ponuditi večjemu krogu bralcev. Zgodovinski romani so na prvem mestu v vseh izobrazbenih skupinah, razen pri skupini z višjo in visoko izobrazbo, ki jih je razporedila na tretje mesto, medtem ko so na prvem prozna dela svetovnih klasikov. Tudi proznim delom starejše slovenske književnosti so prve štiri izobrazbene skupine (4 razrede osnovne šole in manj, od 5 do 7 razredov osnovne šole, popolna osnovna šola, poklicna šola oz. izpit za KO VKV) dale drugo mesto, medtem ko so jih srednješolsko izobraženi anketirani uvrstili na tretje mesto, drugo pa so prisodili proznim delom svetovnih klasikov, anketirani z visokošolsko izobrazbo so dali na drugo mesto poljudnoznanstvene knjige. Tretje mesto ne kaže več take enotnosti, saj so anketirani s štirimi razredi osnovne šole in manj ter s poklicno šolo sem uvrstili literaturo o NOB, anketirani s 5 do 7 razredov osnovne šole pustolovski roman in tisti s popolno osnovno šolo dela svetovnih klasikov. Razglasitev glede na starostno strukturo ne prinaša bistvenih razlik in sprememb. Pomeni, da so interesi bralcev glede na zvrsti oziroma vsebinsko usmerjenost v našem primeru z leti bistveno drugačni in da obstajajo v približno istem krogu.

Pregovori

MATI

Dobra mati ne vprašuje ali hočeš, temveč da.

Angleški pregovor

Moški ima zagotovljeno eno samo ljubezen — ljubezen svoje matere.

BARRES

Samo nekaj je na svetu lepše in boljše od žene — to je mati.

SCHEFFER

Mati mora imeti velik predpasnik, da bi pokrila vse napeke svojega otroka.

Izraelski pregovor

Mati je vzgojni sistem z eno besedo.

NAPOLEON

Materinstvo je namen ženinoga bivanja, njen poklic, njena radost in njena rešitev.

A. DAUDET

Vsakdo ima del materine ljubezni in vsi jo imajo vso.

HUGO

VZGOJA

Kako pogosto dosežejo starši in šola samo to, da so naše glave polne znanja, o razumni sodbi in dobroti pa ni sledu.

MONTAIGNE

Cilj vzgoje je v tem, da da telesu in duši vso lepoto in popolnost, ki jo moraš imeti.

PLATON

Le človek, ki ima vzgojeno srce, duha in roke, je toliko osebnostno zrel, da si lahko pomaga tudi sam.

PESTALOZZI

Vrste knjig	Odstotek bralcev
1. — zgodovinski romani	26,6
2. — prozna dela starejše slovenske književnosti	21,6
3. — prozna dela svetovnih klasikov	19,1
4. — literatura o NOB	16,5
5. — prozna dela sodobnih tujih pisateljev	14,5
6. — življenjepisi velikih mož	14,0
7. — kriminalke	13,0
8. — pustolovski romani	12,9
9. — dela z vojno tematiko	11,8
10. — poljubnoznanstvena literatura	11,2
11. — slovenska sodobna proza	11,1
12. — topopisi	9,2
13. — knjige o varstvu, cvetlicah, o urejanju domačega okolja	9,2
14. — humoristično-satirična dela	7,2
15. — spomini	7,2
16. — dramska dela	6,5
17. — pesmi	5,6
18. — znanstvena fantastika	4,3
19. — knjige o posameznih umetnostnih zvrsteh	4,1
20. — knjige o športu in športnikih	3,4
21. — dela s področja filozofije in drugih družbenih ved	3,4
22. — drugo	1,1
23. — eseji	0,2
24. — nobena vrst jih posebej ne privlači	0,2
25. — ne berejo	47,6

Sindikalno prvenstvo v veleslalomu

V nedeljo, 16. februarja, je bilo na Zelenici letošnje sindikalno prvenstvo BPT v (od 59 prijavljenih), ki so morali tekmovalno progo prevoziti dvakrat.

Dolžan Marjeta — najhitrejša med ženskami

smučanju. Zaradi pomanjkanja snega je bila veleslalomska proga postavljena drugje kot običajno, bila je krajša, bolj položna, toda še vedno

Najprej so štartale ženske, med katerimi je z veliko prednostjo zmagala Dolžan Marjeta. Dosegla je čas 1.07.9, drugouvrščena Ahačič Nina

Sarabon Marjan — I. mesto pri starejših članih

zelo primerna za tekmovalje na sindikalnem nivoju. Kljub slabemu vremenu se je na startu zbralo 51 smučarjev

je prevozila progo v času 1.12.2, na tretjem mestu je bila s časom 1.17.1 Dolinar Jožica. Četrto in peto mesto

Ropret Blaž — III. mesto med seniorji

sta zasedli Bernarda Jereb (1,30.1) in Valjavec Vilma (1,31.8).

Od treh prijavljenih mladincev sta startala le dva; z zelo dobrim časom 0,59.9 je zmagal Zupan Igor, drugi pa je bil Znidaršič Igor s časom 1,30,6.

Od 11 seniorjev jih je startalo 7, najhitrejši je bil Lang Vili (0,59.4), pred Bogataj Milanom (1,01.5) in Ropret Blažem (1,03.1). Na 4. mestu je bil Čarman Jože, na 5. mestu Primožič Slavko, na 6. mestu Švab Viktor in na 7. mestu Ahačič Tomaž.

11. Oman Vinko	1.10.2
12. Meglič Stane	1.16.2
13. Rustja Jelko	1.17.0
14. Oman Janez	1.19.0
15. Lavsegar Vili	1.22.8
16. Mikič Alojz	1.38.5

Dva tekmovalca sta odstopila.

Od 19 mlajših članov se jih je uvrstilo le 11, štirje so odstopili, štirje pa so bili diskvalificirani.

Najboljši je bil Teran Bruno, ki je za oba teka po-

Švab Viktor — VI. mesto med seniorji

Ekipa časomerilcev na cilju

Skupina starejših članov je bila zastopana z 18 tekmovalci. Zmagovalec je bil Sarabon Marjan s časom 0,57.0, z eno sekundo zaostanka je bil na drugem mestu Cadež Slavko, tretje mesto pa je zasedel Frantar Ciril s časom 0,58.4. Ostali so se uvrstili takole:

4. Ahačič Janez	0,58.8
5. Logar Jože	1,00.8
6. Lavsegar Jože	1,05.1
7. Nemc Franc	1,05.6
8. Jagodic Janko	1,06.8
9. Švab Jaka	1,07.5
10. Dobrlet Vinko	1,10.0

treboval le 53,7 sekunde; za pol sekunde slabši čas pa je dosegel drugouvrščeni Lajbacher Janez, tretje mesto pa je osvojil Aljančič Franci s časom 0,58.4. Ostali so se uvrstili takole:

4. Bogataj Smiljan	0.59.8
5. Dolinar Stane	1.03.6
6. Bukovnik Jože	1.04.6
7. Ahačič Štefan	1.07.1
8. Meglič Marjan	1.07.2
9. Janc Janez	1.09.8
10. Oman Stane	1.13.1
11. Stritih Zdenko	1.14.0

Obvestilo

Vzgojno varstveni zavod Tržič, obvešča vse starše, ki želijo vpisati predšolske otroke v vrtec Grad, Zg. Bistrica, Sp. Bistrica in Pristava za šolsko leto 1975/76, da bo vpisovanje od 17.—28. marca 1975 vsak delovni dan od 8. do 14.30, v četrtek 20. in 27. marca pa do 17. ure na upravi zavoda (vrtec Grad).

Ob vpisu je potrebno vplačati tudi akontacijo oskrbnine za mesec september 1975 v višini 200 ND, ki pa zapade, če otroka odjavite. Izven zgoraj navedenega roka vpisa bomo sprejemali otroke le v primeru, če ne bodo zasedena vsa mesta v vrtcih.

Pogoj za sprejem: otrok mora biti telesno in duševno zdrav ter mora do septembra 1975 dopolniti 2 leti starosti.

Vplačilo akontacije oskrbnine smo uvedli zato, ker so prejšnja leta nekateri starši prijavili otroka, vendar niso bili resni interesenti, mi pa tako nismo imeli točnih podatkov vpisa.

Ravnatelj:
Tilka Jan, s. r.

Pregovori

Otrok govori pri sosedih to, kar oče in mati govorita doma.

TALMUD

Samo jaz ga smem kaznovati, zakaj le tisti sme kaznovati, ki ljubi.

TAGORE

Kdor se svojega detinjstva jasno ne spominja, je slab vzgojitelj.

EBNER-ECHENBACH

Lahko bi se rodili že vzgojeni otroci, če bi bili roditelji vzgojeni.

GOETHE

Glavni namen vzgoje ni, da te uči zaslužiti kruh, ampak napraviti vsak grizljaj slajši.

James ANGELL

Temelj vsake države je vzgoja mladih.

DIOGENES

Nevzgojen človek je karikatura samega sebe.

SCHLEGEL

Pravilna vzgoja, naša srečna bodočnost, slaba vzgoja, naše bodoče zlo, naše bodoče solze, naša krivda proti drugim ljudem, proti naši domovini.

MAKARENKO

Odvzimo nasilje in pretirano strogost, zakaj po mojem mnenju ni ničesar, kar bi bolj zatrlo in oplašilo dobro naravo, kakor to dvoje.

MONTAIGNE

Vzgoja, ki temelji na zahtevah in nasvetih, ne pa na vzgledu, je slaba vgoja.

Jan Amos KOMENSKY

Vzgoja brez discipline, je mlin brez vode.

Jan Amos KOMENSKY

Vzgoja uči, kako je treba omejiti lastno svobodo, da se ne bi škodilo drugim.

ALEXANDRI

Zahvale

Odboru za družbeni standard in sindikalni organizaciji se zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo dobila v času moje bolezni.

Kastelic Marija
tkalnica

Vsem sodelavkam in sodelavcem konfekcije se najlepše zahvaljujem za lepo darilo ob mojem odhodu v pokoj.

Marija Znidaršič

Sindikalni organizaciji in odboru za družbeni standard se v času moje bolezni toplo zahvaljujem za denarno pomoč.

Sodelavcem iskrena hvala za obisk, podarjeni šopek in bodrilne besede.

Znidaršič Jože

Odboru sindikalne podružnice BPT in odboru za družbeni standard se lepo zahvaljujem za obisk in denar v času moje bolezni.

Tončka Mirič

Za vaš dom

Da bi gospodinje s pripravljenjem jedi kot tudi kuhanjem kar najbolj zadovoljile družine, vam tudi tokrat posredujemo nekaj receptov:

Najprej recept za dva »nedeljska zajtrka«.

Primerna bosta še posebno takrat, ko se boste odpravljali na smučanje, ali morda na pot v hribe.

Ocvrtki s slanino

20 dkg ovsenih kosmičev zmešamo s kozarcem toplega mleka in vse skupaj pustimo stati 15 minut. Nato primešamo 3-4 jajca, sol in žlico moka.

Štiri kose narezane slanine steklasto popečemo, prelijemo s pripravljeno maso in rumeno zapečemo na obeh straneh. Poleg ponudimo kruh, kavo ali čaj.

Jajčka s perutnino

Kuhano perutninsko meso narežemo na majhne koščke in ga položimo na topel pladenj za pečenje. S 3-4 jajci, poprom, soljo ter žlico kisle smetane maso vlijemo na perutnino in potresemo z naribanim sirom. V pečici pečemo 10-15 minut. Ponudimo s kruhom in čajem.

Jetrni cmoki

8 starih žemelj namočimo v mleku, nato jih dobro iztisnemo in zmeljemo skupaj z jetri, s slanino in malo čebule. Nato maso zgnemo z dvema jajcema, poprom, soljo in majaronom in po potrebi dodamo drobtine. Oblikujemo jih z mokrimi rokami. Kuhamo jih 10 do 15 minut (odvisno od velikosti).

Mesni cmoki

Ostanke mesa in 6 žemelj zmeljemo s čebulo vred, pregnemo z jajcem, osolimo, popoprano in dodamo peteršilj. Drobtine dodamo šele potem, ko smo maso narezali na poljubne kosce. Zakuhanje cmoke v juhi ali kropu ponudimo kot samostojno jed.

Zličniki

Iz 20 dkg bele moka, dveh jajc in malo vode pripravimo maso, ki ne sme biti povsem gosta. Z žlico zajemamo pripravljeno maso in jo polagamo v obaro, vrelo juho ali krop. Kuhamo jih 10-15 minut.

Riževa pečenica

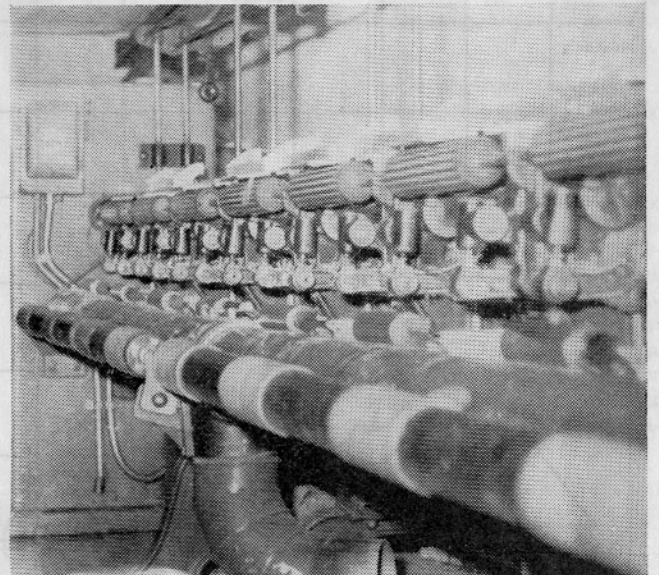
Dve papriki (lahko tudi vloženi) drobo zrežemo z eno čebulo in popečemo na olju ali maslu, zalijemo z juho in kuhamo 15 minut, potem dodamo 25 dkg riža in spet kuhamo 15 minut, nato pa dodamo oz. položimo na riž do dve popečeni pečenici, ki smo ju prej zrezali na štiri ali več kosov in jih tako skupaj z rižem kuhamo še kakih 10 minut, nato jih vzamemo

iz lonca in damo v toplo posodo. Riž zmešamo z grahom, malo pustimo stati in ga pripravimo za serviranje v skledi skupaj s pečenicami. (Namesto pečenic lahko vzamemo tudi maso za čevapčiče, iz katerega lahko poljubno oblikujemo majhne klobasice ali kroglice).

Pri vseh štirih receptih lahko ponudimo solato ali kiselico.

Vsi recepti so pripravljene za štiri osebe.

Foto-vesti

Iz Tekstilindusa smo dobili rabljene česalne stroje

V mesecu februarju so bili občni zbori sindikata po delovnih enotah. Na zborih je bil sprejet sporazum o ustanovitvi konference osnovnih organizacij sindikata: izvoljeni pa so bili tudi izvršni odbori po posameznih enotah.

Kadrovske novice

V mesecu januarju 1975 so prišli v podjetje naslednji delavci:

v tkalnico:

Šabič Džemal
Agatič Ljubomir

v vzdrževalno energetske obarate:

Hrovatič Rudi

V istem času pa so iz podjetja odšli naslednji:

sporazumna odpoved:

Smolej Marija

samovoljni izstop:

Popovič Zdravka
Meglič Dragica
Seferagič Hatka
Jerman Janko

Varujmo se nezgod

V mesecu januarju so se pripetile naslednje obratne nezgode v OZD BPT Tržič:

1. Kosmač Tomaž, zaposlen v obratu tkalnice kot podmojster, si je z žico poškodoval palec desne roke.

Vzrok: nevaren način dela.

2. Lombar Marija, zaposlena v obratu tkalnice kot merilka blaga, je v ženski garderobi padla in si poškodovala glavo.

Vzrok: Ni znan.

Naše mamice

Mohar Marija iz Loškega potoka je dne 9. januarja 1975 rodila deklico, Frelj Zdenka 28. januarja dečka in Peharc Stanislava 30. januarja deklico.

Vsem želimo obilo zdravja in sreče!

Uredništvo

»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne skupnosti Bombažne predilnice in tkalnice Tržič — ureja uredniški odbor: Lončar Janez, Seidel Vladimir, Fornazarič Stanko, Svab Anica, Eržen Vlasta, Cerar Franc, Markun Alenka, Rakovec Cirila, Herak Marjan, Šarabon Franci, Mrak Marjeta, Peternelj Stefka. — Glavni in odgovorni urednik Furlan Janez — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290. Telefon 50-340 int. 90 — Tisk GP Gorenjski tisk Kranj v 1450 izvodih — Glasilo izhaja enkrat mesečno — List dobijo člani kolektiva brezplačno. — Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list SFRJ št. 33/72, prosto plačila prometnega davka.

- Humor - Humor -

Iz naše menze

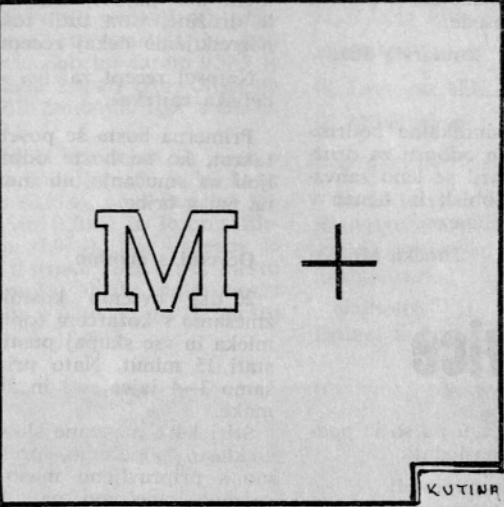
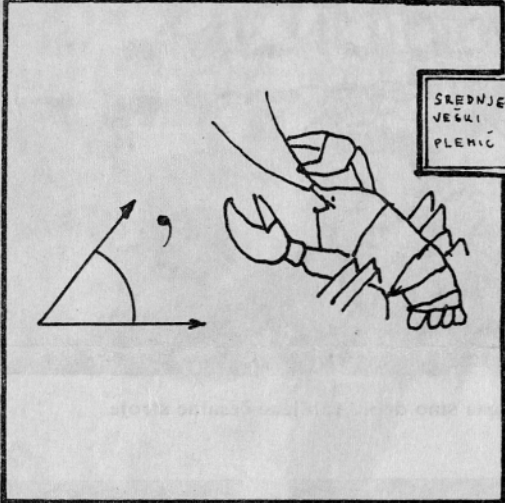
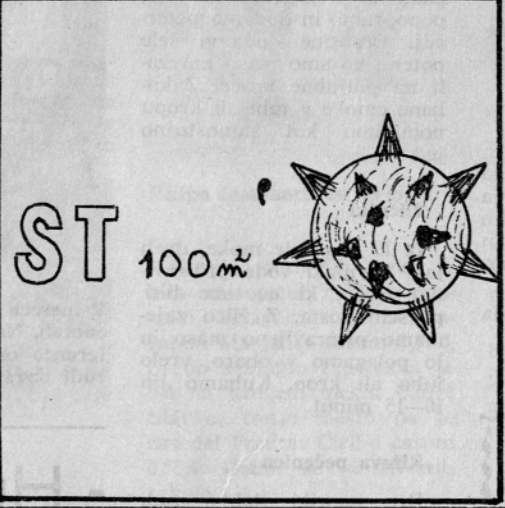
»Francelj, zakaj pa ne ješ?«

»Ne vidim, kam sem odložil malico, ko pa samo še dve žarnici brlita.«

»Veš, to je pa zato, da ne veš kaj neseš v usta, če jih pri tej svetlobi sploh še najdeš.«

Nagradno skandinavska križanka »Rebus«

SESTAVIL JOZ	PROBEV VPLIVA OKOLIA NA ENGL. DAST- LINIJEIV.	MENICA POSILANA VIZPLA- ČILO	GOVORNIK	HVAŃKI KAZALNI ZAIHEK	IME SRB. KNJIŽ- SANO- KOVLJE	ČISTITI 9NOJ	POVRŠIN- SKE MERE		SESTAVIL JOŽE ZUPANČIČ	RAČUNAR	AM. IE- ZIKOVNA POSEBNOST	PRODA- JALEC LIMON	INDIJSKI DROBIŽ								
LJUBEZI SKO PES- NIŠTVO									NAJHNA DEKLICA												
KONJENIK Z OKLEYOM									VODITELJ UGANDE IDI												
STARA PEŤZ. DINASTIJA KALIFOV									KRAK, TEMAČ- NOST												
FRANJE				KARLOVAČ RENIS			SEVERNI VETER		GRŠKI BAGLUB- MUZA LJUBEZ- PESNIŠTVA												
MESTICE NA PELJEŠČU					SLOV. TEONIK								RJEKA								
PREPROST VOZICEK					IRIDIJ			MČNO ŠKAOLJE NA BOMB- TKANINA	ŽENSKO IME	GEOM. POJEM	VIGOKA IGRALNA KARTA	SLOB. SLOV. PESNIK LOJZE									
																					
					HUNSKI KRALJ ARNA KARINA							NOMOLSKI NAROD									
					ŠREDNJE- VEŠKI PLEMIČ							SOCIAL. REPUBLICA	HAV. PESNIK UJEVIC VEČJE HAŠELJE	ZAGA. IGRALEC ANTUN	AM. FILMSKI IGRALEC HARY						
								AVTOM. OZNAK NIZO- ZEMSKJE		DEL DNEVA	MESTO V DALMA- SIJI	KARTAŠKI IZRAZ		UMETNOST (LAT.)	VAHNA OBLEKA MUSLJEVA ADAMIT, NVOIST						
								OKLOPNO VOZILO				ANGL. SVETLO PIVO	REDKEJE ŽENSKO IME								
								BESEDA PREZ PO- UDARKA ZVONE ČERNE					TIROL. MESTO ZNA- NO POVINU DEL OBRAZA								
TRŽIŠKI TRKSTILEZ	MAKRO MOŠKO IME	UBIJAL- KA	FIGURA PRI ČETVORNI	TELEGRA POŠKODBA	TIPIE- MOST										ANTIMON ČAR						
					DEŽAVA NA BLIŽ. VZHODU				GRŠKA OZNAKA ZA NOV				KRAD- LJIVKA	FAHET ZLI DUH V VERT. PERZ.		PRIMER AM. MINI- STAR MAC	KRZTE- LEŠEVA- LEC				
PREBIVA- LEC ZDA																					
DRŽAVNI URADNIK																					
PRIZORIŠČE V CIRKUSU																					
SILICIJ			VEŠKI PREDLOG DEPARTMA V JOŽ- FRANCIJI													FAHORSKI MEDMET TONE TRIBUŠON					
POD				TOVA- NIŠKI KOMITE	TUJ DVOGLAS- NIK																
LUKA NA JAP. OTOKU HONŠU																					
ZIMSKO VOZILO																	AMERICIJI				
																					

Današnja Skandinavska križanka predstavlja posebnost, saj so namesto slik vgrajeni trije rebusi, tako, da morate opise besed poiskati z rešitvijo rebusov.

Rešitev križanke oddajte do 15. III. 1975 v nabiralnik TT!

Izžrebani reševalci

Prejeli smo 108 rešitev križanke, od katerih je bilo 93 pravih.

Izžrebani so bili sledeči dobitniki:

1. nagrado 50,00 din prejme Kuhar Dora — konfekcija
2. nagrado 40,00 din prejme Štefan Gregorčič — tkalnica
3. nagrado 30,00 din prejme Marija Rožič — KDS
4. nagrado 20,00 din prejme Lavsegar Lojze — tkalnica
5. nagrado 10,00 din prejme Rozman Danilo — mehanična delavnica.

Izžrebane dobitnike prosimo, da nagrade dvignejo takoj po prejemu Tekstilca, pri blagajni BPT.

Uredništvo